వెంకటరంగం మద్రాసులో తెలుగు పిల్లలకి ప్రైవేటు చెప్పుకుంటూ — ఎలా లేదన్నా నెలకు మూటయార్లై రూపాయలదాకా సంపాయించుకున్నాడు ఉదయమే మాంబళంలో బయలుదేరి - గీతా కేఫ్‌లో పసందుగా మూడిడ్లీ సాంబారును నెయ్యితో సహా ఆరగించి - హాయిగా టాంజూరు డిగ్రీ కాఫీ పొట్టలో పోసుకుని - తదనంతరం ప్రకయిల్ తో తమలపాకు సేవించి వీలు చిక్కినంతవరకు నటరాజా సర్వీసులోనో - తప్పనవసరైతే ట్రాం బస్సు ప్రయాణాలతోనో - చెదిరివున్న మద్రాసు నగరం ట్యూషనన్నీ పూర్తిచేసుకుని సాయంత్రానికి రూముకి చేరుకునేవాడు ఎవరింట్లోకాని-మంచి సంబారాద - హింద్ సైకిలుని యజమాన్యం కాని - సైకిలు విహారంతో ట్యూషనులన్నీ ముగించుకుంటున్నాడు - వెంకటరంగం వెంకటరంగాన్ని - రంగయ్య - రంగన్న - రంగప్పా అంటుంటారు వెంకటరంగం నయనమూరివనా డేమీ కాదు వలపైనా ఉగేట్స్ంటాయి గోదావరి జిల్లాలో ఏదో వూరన్నాడు యానదా స్త్రీ డబ్బుటప్పుడే పేకాటలో పోగొట్టుకున్నాడు. పెళ్ళామూ లేక పిల్లలూ లేక చివరికి నా అన్నవాళ్లూ లేక ఏ సినిమాలోనైనా దొరుకుతుందని కొబ్బోలు మద్రాసు అయితే బ్రతుకవచ్చాడు అన్ని కంపెనీలకీ పోయాడు అందరు ప్రొడ్యూసర్లనీ చూశాడు సినిమా స్టూడియోలన్నీ గాలించాడు తిరగా - తిరగా రంగానికి వైరాగ్యం పుట్టింది ఆదరించే దాత లేనప్పుడు యీ సినిమా భాష్య అక్కర్లేదని తీర్మానించుకున్నాడు పైగా — పాండీబజారులో మంచాని పరకాయిస్తే యీ సినిమా మేనియాతో మతు లేక తిరుగుతున్న వారినిచూసి ప్రపంచ జ్ఞానం చాలా సంపాయించుకున్నాడు రంగప్ప.

ఈ తీర్మానంతోనే ఉస్మాన్‌రోడ్డులో ఒకగది తీసుకున్నాడు. అంగులో సహం అద్దె భరించడానికి మరో తెలుగు కుర్రాడిని కుదుర్చుకున్నాడు.

ఏ మాటకి ఆ మాట అనుకోవాలి బడుదాయి కుర్రకుంకల్ని మరామత్తు చేయాలంటే ఆ ఖ్యాతి రంగప్పదే పాతకాలం పక్కీలను నాగరకపక్కీలను రెంటినీమిళాయించి—రంగప్ప పిల్లల్ని బాగా తర్ఫీదు చేసే సమర్థుడని—మద్రాసు తెలుగువాళ్లకి ఆనోటా యీనోటా బాగాపాకింది. అంచేత నెక్కిచ్చినా ఒకటో తారీఖు నాడు జీతం బాకీ పెట్టని పెద్ద కుటుంబాలలోనే మన రంగప్ప ట్యూషను సాగిస్తున్నాడు

ఆడంబరం మర్యాదలంటే రంగప్పకి చాలా అసహ్యం అలాగని వూరుకుంటాడా మెప్పారని—విద్యార్థులు కాఫీ తెచ్చినా-పళ్ళేమయినా యిచ్చినా బ్రహ్మానందపడి పుచ్చుకుంటాడు. అతని దృష్టి మీ యింటికొచ్చాం మాకేం పెడతావ్-మా యింటికొస్తావ్ మాకేం తెస్తావ్ అనేది

అనుభవంవల్ల రంగప్ప డబ్బును ఇంక వృథాచేయకూడదని తీర్మానించుకున్నాడు అనవసరంగా ఖర్చు చేయకూడదని నిర్ణయించుకున్నాడు అంతో యింతో మిగిల్చే పద్ధతి అలవాటు చేసుకున్నాడు మూడు రూపాయలతో అతను పానగల్ పార్కు సేవింగ్సు బ్యాంకులో ప్రారంభించిన ఎకౌంటు యీనాడు వెయ్యి వరకూ పెరిగిందంటే రంగప్ప ఎంత పొదుపరి అయ్యాడో! అనిపిస్తుంది

అయ్యాగారి విశ్వేశ్వరరావు

డబ్బును నిలవెయ్యాలి అని అందరికీ వుంటుంది కాని నిలవెయ్యడం ఆరంభించడానికి నిజయత్నం చేయాలి అనే దీక్ష చాలా మందికి వున్నా క్రియాలోపం కనిపిస్తుంటుంది ఈ లోపానికి పెద్ద కారణం అవసరాలు. రంగప్ప అవసరాలను కూడా తగ్గించుకుని పైకం నిలవేయాలి అనే ఇనప తీర్మానం చాలా బలంగా సాగుతోంది

ఆ వేళ నెల జ్ఞాపకం లేదు కాని—ఒకటో తేదీ దాటి మర్నాడు. రంగప్పకి హుషారయిన రోజు శిష్యవర్గాలనుంచి జీతాలు వసూలుచేసుకొనే నెలసరి పండగ ఆనాడు మైలాపూరు పాలతోపులో ఓ చోట ట్యూషన్ చెప్పి లజ్ కార్నర్ వైపు రంగప్ప సైకిలు నడిపించుకుంటూ పోతున్నాడు తేనాంపేట పోవడానికి. ఆవేళ ఆదివారం చాలా సందడిగా వుంది

"ఏరా—రంగప్పా—కులాసాయేనా?" అంటూ నరసింహం రంగప్పని సమీపించి కుశల ప్రశ్నలు వేశాడు

అదే సమయంలో రంగప్ప జేబు రూపాయల నోట్లతో నిండివుందేమో—తన సంపాదనకి పరదృష్టి తగులుతుందేమో నని కేబు భయాలతో చూసేవాడు.

అయినప్పటికీ—అంతా భూమ్మీదే వున్నాడు నరసింహం. నరసింహానికి ఏదో బ్యాంకులో బ్రహ్మాండమైన ఉద్యోగమయినా చాలా ఖర్చుమనిషి. అతని వ్యసనం గుఱ్ఱం పందాలు ఎంతో డబ్బు గుమ్మరిస్తాడు నరసింహం—గుఱ్ఱం పందాలకి, ఎన్ని సంవత్సరాలనించి యిలా ఖర్చు పెడుతున్నాడో ఎవరికి తెలుసు ఏ నెలా నిండుజీతం యింటికి లేదు బాకీలు బాకీలలాగే వుంటాయి వెండి బంగారాలు మామూలుగా ఎంత పెడితే ఏం లాభం అన్నీ అంగళ్ళకు అమ్ముడయాయి పట్టుచీరలు-పటుకాపితాలు కూడా తెగనమ్మి తన గుఱ్ఱాల సరదా తీర్చుకున్నాడు ఎంత తీర్చినా అతని సరదా తీరలేదు. ఇల్లుగుల్లయినా-ఇల్లాలు వెంగటిల్లినా - పిల్లలున్నవాడైనా-చదువుకున్నవాడయినా-ఏంలాభం-ఆ సరదా అంతులేని సరదాగా అతని జవజీవాలన్నింటినీ నానాటికీ కబళించేస్తోంది

ఇది ఆదివారం, రెండో తారీఖుకే పర్సు ఖాళీ, రెండో తారీఖునాడే అప్పు అడిగితే అందరూ నవ్వుతారు అయినా-అప్పు పుచ్చుకుని తీర్చేవాళ్లకి అప్పుతీసికొని మరిచిపోయేవాళ్ళకీ - తీర్చనివాళ్ళకీ ఎవ్వాళ్లైన రిస్తారు అప్పు అంచేత ఆలోచిస్తూ ఆలోచిస్తూ నరసింహం లజ్ కార్నరు వైపు పోతూంటే మన రంగప్ప కనిపించాడు.

★ మేలు చేసిన ముఖారి ★

చూసే యేముంది-జేబునిండా కిక్కిరిసి వున్నాయి రూపాయలనోట్లు. నరసింహానికి ఆ దృశ్యం ఎంతో ఆనందాన్ని యిచ్చింది. చాలా హుషారుగా నరసింహం రంగప్పను కుశలప్రశ్నలు వేశాడు.

రంగప్పకి నరసింహం సంగతి అంతగా తెలియదు, తెలిసిన తెలుగువాడు, దూర దేశంలోవున్న తెలుగువాళ్ళుమాట్లాడుకుంటే —అందులోనూ ఎన్నాళ్ళకో ఓస్సారి కలుసుకుని మాట్లాడుకుంటూంటే బెంగలన్నీ కరచిపోయినట్లుంటుంది నిజంగా.

నరసింహం—అలా ఆదరణతో కుశల ప్రశ్నలు వేస్తూంటే రంగప్పకి-'వెధవచుట్టాలెందుకు—యీయన ముందు, నా ఆస్తి దొంగ పేకాటలో కాజేశారు నాజ్ఞాతులే,' అంటూ తన వాళ్ళు తనకి తడిగుడ్డ పెట్టి మెత్తని కత్తితో గొంతుక కోశారని—లోలోపల వాళ్ళని తిట్టుకుంటూ-నరసింహం తీరూ—తెన్నూ చూసి ఎంతో ముచ్చటపడాడు. అంతేకాదు అయిదువందల రూపాయల అధికారి—అలా ట్యూషనులు చెప్పుకొనే తనతో అంత అలనతో—లాలనతో మాట్లాడటం కేవలం అలభ్య యోగం అనుకన్నాడు రంగప్ప.

"రావోయ్ రంగప్పా—కాస్త కాఫీ త్రాగి పోదువుగాని—చాలా కాలం అయింది మనం కలుసుకుని" అన్నాడు ఠీవిగా నరసింహం.

'ఇలా పిలిచింది—యీ యిండియాలో ఎవరు? ఉన్నారు ఇంటిపేరు వాళ్లు—ఎందుకు—బంగాళాఖాతంలో చచ్చేదాకా ముంచినా పాపంలేదు. ఈ పెద్దమనిషి ఎంత మర్యాదస్తుడు. ఎంత గౌరవసుడు. కేవలం తెలుగు సంబంధం మినహాయిస్తే ఒక వూరు వాళ్ళమా? ఒక జిల్లావాళ్ళమా—' అనుకుని రంగప్ప— "మాటవరసకి — ఇప్పుడేనండి కాఫీ తీసుకుంట—" అన్నాడు. ఈమాట అంటూనే ఎక్కడ సైకిలుమీద ఎక్కి వుడాయిస్తాడోనని రంగప్పని నరసింహం బలవంతాన మర్యాదచేయడం ఆరంభించాడు.

"రంగప్పా—అదిగో అదే హోటలు, కొత్తగాపెట్టారు. తాగితే అక్కడే కాఫీ తాగాలి. ఇహ—యిడ్లీవుంది చూశావ్. యీ ఘుళ్ళల్లో అక్కడే తినితీరాలి వద్దూ ఏమంత కొంప మునిగింది—" అన్నాడు నరసింహం.

'ఇంతగా నన్ను రమ్మంటున్నాడుగదా-బిల్లు మనచేతిలో పెట్టి పలాయనం సాగించడు కదా—' అని రంగప్ప ఆలోచిస్తూండగానే—నరసింహం అంటుకున్నాడు. "డబ్బులు తేవనుకుంటున్నావా—ఫరవాలేదయ్యా—నువ్వు యివాళ నా గెస్టువి. రా—ఏవిటి రంగప్పా—యీ మాత్రం దానికి యింత గొడవ పెంచుతావ్—వస్తావా—నేపోనా" అని నిక్కచ్చిగా అడిగాడు నరసింహం.

"అహఁ ఎంతమాట! నేనేమీ అనకుండానే ఇంత తొందరపడుతున్నారే మీరు?" అంటూ చిరునవ్వులతో—సైకిలుతో—నరసింహంగారిదో చెబుతూంటే వూకొడుతూ—స్టైల్ను హోటలులో ప్రవేశించడం జరిగింది.

"ఇడ్లీ సాంబారు యింత బాగుంటుందనుకోలేదు సుమండీ" అన్నాడు రంగప్ప.

"నీకేం తెలుసు యీ హోటలుమజా. ఈ హోటలులో అధమపక్షం అరడజను సార్లయినా కాఫీతాగకపోతే నాకు తలనొప్పి తగదు—నమ్మరంగప్పా," అన్నాడు నరసింహం.

"అల్లాగయితే—నాకు తలనొప్పి వస్తే యీ హోటలుకు వచ్చి కాఫీ తాగితేనే కాని తగ్గదేవిటండీ" అన్నాడు రంగప్ప.

"ఫరవాలేదులే. నీ అలవాటు బాల్యదశలోనే వుంది," ఇలా అంటూండగానే నరసింహం గొంతుక మార్చి—"రంగప్పా—ఏవిటోయ్ ఆ కుడివైపు—ఆడాళ్ళకి మల్లే అంతఎత్తుగా వుంది?" అన్నాడు.

"ఛా! ఛా! జేబుసార్-ఇదిగో జేబండి! ఆడవాళ్ళంటారేవిటి?" అన్నాడు రంగప్ప.

"జేబయితే అంత కిక్కిరిసి వుంటేం—" అన్నాడు నరసింహం. "ఏమీ లేదుసార్-అదీ-యిదీ- అన్నీ జేబులోనే వుంచడంవల్ల యీ జేబు యింతయి యిలావుంది సార్" అన్నాడు, రంగప్ప.

"సార్-సార్- అని చంపకు. నేనేమీ నీ ఆఫీసర్ని కాదు. మనం మనం ఒకటి రంగప్పా—" అన్నాడు నరసింహం.

"ఎంతమాట—మీరు అయిదువందల సంపాయించుకొనే ఆఫీసర్లు—నేనో—ప్రైవేటు మేష్టర్ని. ఎంతమాట శెలవిచ్చారు. ఇదంతా మీ అభిమానం—ఆదరణ" అంటూ నవ్వు నటిస్తున్నాడు రంగప్ప.

"అయితే రంగప్పా—ఒక్కమాట చెబుతావిను. నాకు అయిదువందల రూపాయల జీతం అయితేం—ఖర్చుజాస్తి. నమ్ముతావో లేదోకాని—ఒక్క నయాపైసకూడా మిగలదనుకో. నీజేబులో అన్ని రూపాయల నోట్లు ఇంకా వున్నాయంటే—స్వల్ప జీతగాడవయినా—నాకంటే నువ్వే మేలు. రంగప్పా—ఏమాత్రం వుందోయ్ నీజేబులో—" అన్నాడు నరసింహం.

అలా అంటూనే చేతులు కడుక్కోడానికి పోయాడు నరసింహం.

రంగప్పకి నరసింహం వరస చూసేసరికి_ఇదేదో చేబదులు వ్యవహారంగా మారుతుందేమోనని భయంవేస్తూంది. రంగప్పకి ఎవరికయినా చేబదులీయడం అంటే ప్రాణసంకటం. నరసింహం యిన్నాళ్ళెవ్వంటు కాదు. పెద్దమనిషి, అయిదువందల రూపాయల జీతగాడు. ఇబ్బందిపడుతున్నాడు. ఇతడు అప్పు అడిగితే ఏమనాలి? అడ్వాన్సుగా ఆయన ఇప్పించిన ఇడ్లీ సాంబారు-కాఫీ యింకా అరగలేదే. ఏం చేయడమో తెలియక తికమకపడుతున్నాడు రంగప్ప.

ఇంతలోనే నరసింహం చక్కావచ్చి-సీరియస్ గా చెప్తున్నాడు రంగప్పకి. "నీ జేబులో ఎంతుంటే అంత ఈయక తప్పదు, నీకు ఒకటో తేదీనాడు యిచ్చేస్తా. ఏమీ అనుకోకు. ఈ మాత్రానికే తెలబోతావేమిటి రంగప్పా—"అన్నాడు నరసింహం.

రంగప్పకి అయోమయంగా వుంది.

"ఇలా చూడు రంగప్పా. నీ జేబులో

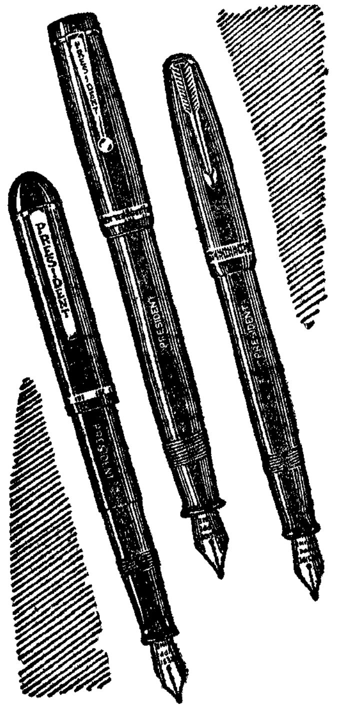

ప్రెసిడెంట్
ఫౌన్ టెన్ కలములు
వివిధ నమూనాలలో,
వివిధ రంగులలో లభించును.

ఎంత వుందంటావ్ చూడనీ. నాకు చాలి నంత అయితేనే తీసుకుంటా. తక్కువ పైకం నాకు వద్దులే" అంటూ నరసింహం అడుగుతూంటే అప్రయత్నంగా రంగప్ప జేబులోంచి రూపాయల నోట్లు తీసి బల్ల మీద పెట్టడమే తరవాయి-నరసింహం చర చరా లెక్కించి-"భేష్ రంగప్పా-యాభై రూపాయలున్నాయి-చాలు-యివాళ కి యివి చాలు-రాబోదాం ఏది బిలు" అంటూ నరసింహం బిలు ఇవ్వడానికి పోయాడు. ఇంతలోనే దేవుడులాగ రంగప్ప ప్రాణ స్నేహితుడింకో ఆయన వచ్చి ఏదో తారక మంత్రం రంగప్ప చెవిలో వూదేశాడు. రంగప్పకి. అ అల్లాగా అనే సందేహం జనించింది.

"నరసింహంగారూ-మాట-" అన్నాడు రంగప్ప.

"ఏం—ఇక్కడెందుకు బయటకుపోయి మాట్లాడుకుందాం" అంటాడు నరసింహం.

"కాదు—ఇక్కడే మాట్లాడుకుందాం" అన్నాడు రంగప్ప.

"ఏమిటో మాట—చెప్పు—తొందరగా పోవాలి" అంటాడు నరసింహం.

"నాయందు దయవుంచి—నా డబ్బు నాకీయండి—నాకు చాలా అవసరం—మీరింకోలాగ అనుకోవద్దు" అన్నాడు రంగప్ప దిక్కు మొహంతో.

"నామాట విని ఒకటో తారీఖున నా దగ్గరికి—తప్పక నీ యాభై కొ కుండా—రూపాయికి అణా వడ్డీతో లెక్కించి నీ పైకం నీకిస్తా" అన్నాడు నరసింహం.

"వడ్డీ వద్దు—ఏమీ వద్దు—మీకు పుణ్యం వుంటుంది—నా పైకం నాకియ్యండి-నాకు చాలా అవసరం వుంది" అన్నాడు రంగప్ప.

"ఎందుకయ్యా? రంగప్పా! యింత కంగారు పడతావ్—యివ్వనని బెదురుతున్నావా? ఏమిటి నీ అనుమానం" అన్నాడు నరసింహం.

ఎంత ప్రతిమాలినా నరసింహం డబ్బు యిచ్చేటట్టు లేడు. నరసింహం చేతిలో పడిన డబ్బు — సింహం నోటిలోని మేక లాంటిదే-మళ్లీ రాదని-అ స్నేహితుడు చెప్పేడు.

ఇంకెలాగ - అప్పుడే - అక్కడే డబ్బు లాగడం. రంగప్పకి మరేమీ ఆలోచన తట్టలేదు. వాళ్లిదరూ ఇలా అనుకున్నారు.

"నరసింహంగారూ నా పైకం యిస్తారా- ఇవ్వరా చెప్పండి."

"రంగప్పా - ఒకటో తారీఖున యిస్తానుగా!"

"వద్దు - ఇప్పుడే కావాలి - మీకు నేను అప్పు యిచ్చుకోలేను స్వామీ - నా పైకం నా కివ్వండి."

"మరోలా అనుకోకు రంగప్పా - నే వస్తా. ఒకటో తారీఖున కనిపించు" అంటూ నరసింహం హోటలు గడప దాటుతూంటే రంగప్ప వెన్నంటి వేరుమని ఏడిచాడు.

వలభై నాలుగేళ్ల వాడు చంటిపిల్లాడి లాగ ఎందుకిలా ఏడుస్తున్నాడని అంతా గుమిగూడారు. ఏమిటన్నారు — అందరూ, అంతా తెలిశాక — అందరూ నరసింహాన్ని అన్నారు— "ఎందుకయ్యా ఆయన్ని ఏడిపించడం - పాలేయ కూడదా ఆయన డబ్బు - బలవంతంగా పీడించి నువ్వు యిలా దుఃఖ పెట్టడం నీతి కా"దన్నారు. ఇంత వివ మిస్తుందని నరసింహం ఎన్నడూ అనుకోలేదు. వచ్చినట్టు - యాభై రూపాయలూ నరసింహం రంగప్పకి ఇచ్చాడు. "వెళ్లవయ్యా - ఇంటికి - నీ దగ్గర డబ్బున్నట్టు ఎవరికీ చెప్పకోకు" అని అంతా మందలిస్తే కన్నీరు తుడుచుకొని సైకిలుమీద రంగప్ప చరచరా పోయాడు.

వృధాగా కాఫీఖర్చు - పై పెచ్చు యీ రభస - ఏం ప్రారబ్ధమో అనుకుంటూ నరసింహం వారఫలాలు చూసుకోవా లను కుంటూ పోయాడు.

'ముఖారి రాగం - మోసంనుంచి తప్పించిందే!' అన్నారు అక్కడ తీర్పులుతీర్చిన మధ్యవర్తులు.

ఇంటికివచ్చి - యినంతా ఆలోచించి - యీ ఏడుపే కనక రాకపోతే యీ యాభై రూపాయలు ఏ మయేవో అనుకున్నాడు రంగప్ప

ఎలా పాకిందో తెలియదుకాని సాయంత్రానికే పావగలు పార్కులో రంగప్పగారి ముఖారి రాగమహిమ అందరి నోళ్లలోనూ తాండవ మాడుతూంది. ★

మనోహరమైన కేశములకు సులభమైన కిటుకు

తాతావారి
సుగంధిత కొబ్బరి తలనూనె
మరియు షాంపూ

ది తాతా ఆయిల్ మిల్స్ కంపెని లిమిటెడ్